

Hertenproblematiek houdt nooit op

Op het moment dat ik dit schrijf, is het volop bronst. Honderden mensen komen dagelijks genieten van dit bijzondere schouwspel. Straks pakken de dieren hun gewone leven weer op. Het geeft de Veluwe tijdelijk een enorme aantrekkingskracht; alleen al het idee dat je ze misschien tegenkomt, verhoogt de spanning van een wandeling hier in het bos.

Herten kijken, het lijkt niets dan rozengeur en maneschijn. Maar schijn bedriegt. Er is bijna geen onderwerp dat me bij vlagen zoveel tijd kost dat ik er stapelgek van word. "Ga je vandaag weer over herten praten?" zegt mijn vrouw dan 's ochtends met een minzame glimlach. Dieren zijn gedoe.

Het begon zo'n acht jaar geleden. Op ons deel van de Veluwe hebben we een tijdlang een proef gedaan: wat gebeurt er als je een tijd niet aan faunabeheer doet, oftewel: als je geen afschot pleegt? De veronderstelling was dat de hertenpopulatie zich na enige tijd zou stabiliseren. Maar wat er ook gebeurde, de groei ging maar door. En omdat de Veluwe één groot verbonden leefgebied is geworden, gingen de dieren aan de loop. De burens gingen klagen, de natuurlijke bosverjonging kwam steeds moeilijker van de grond en van de Waterleidingduinen leerden we dat een overmaat aan (dam)herten tot ecologische schade leidt. Allerlei bijzondere planten verdwenen uit het gebied en ook bij ons sloeg de twijfel toe. Buiten de zone waar we niet aan afschot deden, schoten wij en onze

"We denken dat de wolf als toppredator een deel van de rol van de mens kan overnemen"

buren meer dieren dan ooit. Dat was steeds moeilijker uit te leggen. Een besluit om te stoppen met afschot is snel genomen. Maar een besluit om het geweer opnieuw ter hand te nemen kost jaren. Het ligt gevoelig bij het publiek en onze achterban, dus daar hebben we een uitermate zorgvuldig proces aan besteed, met veel zaaltjes, broodjes en kannen koffie. Een paar jaar geleden kwam het faunabeheer weer in rustiger vaarwater.

Maar de komst van de wolf levert weer nieuwe overwegingen en inzichten op. We denken dat de wolf als toppredator een deel van de rol van de mens kan overnemen, maar dat wij als beheerder wel een aanvullende rol zullen houden. Willen we die ingrepen zo klein mogelijk houden, moeten we misschien juist wel naar wat minder hoge aantallen streven om een zo natuurlijk mogelijk evenwicht te krijgen. Het wordt weer een zoektocht.

Tijdens een wandelweekend met een vriend beklagde ik me erover dat de herten mijn agenda zo beheersten. Hoe los ik dat probleem op? Hij werkte op een ministerie aan ons landelijke wegennet. "Wij praten nooit over het

fileprobleem", zei hij. Een probleem los je op, maar sommige problemen zijn eigenlijk niet op te lossen, daar moet je altijd aan blijven werken. Hij sprak daarom over fileproblematiek. Ik moest lachen om deze taalkunst, maar er zit wel degelijk iets in. En het lucht op. Faunaproblematiek. Het houdt nooit op.

Jeroen de Koe

Gebiedsmanager Natuurmonumenten